

Áhugaverd alternativ ætlan

Oddagrein

NÚ frættist, at klaksvíkingar enn einaferð ganga undan á vinnulívsokinum. Hesaferð er talan um at taka stig at menna fiskivinnuna á sjónum. Felag í Klaksvík hevur just gjørt avtalu við norðmenn um at keypa gamlan verksmiðjutrolara, sum eftir ollum at døma skal kynda nýtt lív í aftur gomlu ætlaninar at framleiða lidna vøru burtur úr uppsjóvarfiskaslogum á føroyskum oki. Tað eru mong ár síðani, at líknandi royndir vórðu gjørdar við stórum og nútímans fòrum. Ynskið var tá at kunna troyta tær stóru nøgdir av fiski so sum svartkjafri til konsumendamáli - heldur enn at allar hesin fiskurin fór til fiskamjøl. Men royndirnar miseydnadust av ymsum orsökum.

TAÐ er greitt, at stór perspektiv eru í hesum nroyndum. Við hesum kunnu fyrri tað fyrsta skapast nýggj arbeiðspláss Harnæst troyta vit ein fiskastovn, sum er nóg stórur og sum vit í dag fyrri tað mesta veiða til mjøl. Vit kunnu so eisini fáa nóg hægri pris fyrri lidnu alternativu vøruna.

FØROYINGAR eru annars ikki vanir við at arbeiða umborð á verksmiðjutrolarum um okkara egnu leiðir. Nakað hevur verið tjakast um hetta, og hevur tað fingið rættiliga stóra móiðstøðu frá fabelogunum hjá teimum, sum arbeiða á virkjunum á landi. Hesi bera ótta fyrri, at nóg arbeiðspláss fara fyrri skeyti. Men her hevur kanska serstakliga verið hugsað um botnfisk. Nú verður so farið eftir fiski, sum matvørvirkin á landi ikki gera nóg burtur úr. Forkvinnan í Føroya Arbeiðarafelag sigur við blaðið í gjár, at tað er hol í hovdið at flyta arbeiðsplássini av landi út á hav. Hesum eru vit ikki ósamd í, men er talan um at skapa alternativ og at troyta nakað, sum ikki flytur arbeiðspláss av landi, so er hetta nakað, sum eigur at roynast. Eftir okkara tykki eiga vit at viðgera svartkjaf, sild ol. fiskaslog bæði á landi og á sjónum. Men fyrirteytin fyrri hesum er sjálvandi, at hetta er nakað sum ber seg.

VIT kunnu bert vóna, at stigtakarnir til hesa verkætlan fáa eina góða byrjan, og at teir veruliga hava troytað sær, at marknaður er fyrri vøruna - og at teir ikki endurtaka somu mistøk sum vit fyrr hava gjørt. Eingin ivi er um, at mong eygu fara at fylgja teimum, og tey eru helst eisini mong, sum fegnast um, at fiskaslog sum svartkjafur, lodna, makrelur og sild heldur verða góðskað viðari til dýra matvøru enn til guano. Tað ger so eisini, at okkum nýtist ikki at hugsa í nøgd á sama hátt. Harfyrri er ikki sagt, at okkum ikki eisini tørvar at veiða uppsjóvarfisk til mjølframleiðslu. Men í tann mun tað ber til og marknaður er fyrri at brúka fiskin til matvøru eigur hetta at verða gjørt. Sjálvandi brúkar tú hann eisini til matvøru óbeinleiðis, tá hann fer til alifóður, men tað er gott at hava fleiri bein at standa á. Og eisini tá talan er um at kunna arbeiða hann bæði á sjónum og á landi. Tí ynskja vit klaksvíkingum góða eydnu við hesi royndini.

Sosialurin

Viðmerking:

Oljuhavn og floghavn

Nú vit eru á veg inn í eina nýggja öld, og inn í eitt nýtt ártusund, standa stórar avbjóðingar fyrri framman.

Løttingið hevur just havt fyrstu viðgerð av uppskotið til løttingsløg, sum skal geva oljufeløgum loyvi til at bjóða uppá- og fara undir at leita eftir kolvetnum í torøyskum oki.

Í viðmerkingunum til uppskotið, sigur Eyðun Eltør, landsstýrismaður í oljumulum, at vinnan sjálv skal gera av, hvar møguligar oljuhavir skulu vera. Tó leggur hann afturat, at landsstýrið ætlar at hava eftirlit við gongdini, so sleppast kann undan ovurstrómum í lögum.

Tað er í tráð við politikk Sambandsflokksins, at vinnan sjálv skal gera av, hvussu hon skipar sitt virkseini. Men í landsstýrissangonguni hava longu røddir verið frammi, sum beinleiðis hava sagt, at ein olju- og útgerðarhavn liggur best í Suðuroynni.

Við Sosialin tann 25. november í ár, sigur formaður Tjóðveldisflokksins, Heini O. Heinesen, at stóðan í Suðuroynni nú er so vánalig, at skal hon framhaldandi vera ein livandi partur av Føroyum, má ein komandi oljuvinnu verða savnað.

Ein kann spyrja, hvønn politikk, sangongun ætlar at reka á hesum oki, tá landsstýrismaðurin sigur eitt, meðan formaðurin fyrri stórsta sangonguflokkin sigur nakað annað.

Tað kundi eisini verið áhugavert at fingið í vita, hvat oljufeløgini siga til, at

teirra stórsta uppgáva í Føroyum, verður at halda lív í einum lokalam oki.

Føroyskur kajkantur og føroysk floghavn

Í viðmerkingunum hjá landsstýrismanninum verður eisini sagt, at oll útgerð sum kann, skal um føroyskan kajkant, og allar fólkaflutningar skal um føroyska floghavn.

Hvat siga oljufeløgini til slíkar treytir? Ein umbøðsmaður fyrri hesi feløg hevur longu sagt alment, at verandi floghavn í Føroyum, er ikki nóg góð, tá talan er um oljuvinnu. Eisini hava røddir verið frammi sum hava sagt, at tað ikki verður góðkent, at ein og sami flogvøllur verður nýttur til bæði oljuvinnu og ferðafólkaflutning.

Tað hevur elstóran týðning, at vit hava ein hóskiligan kajkant, og eina nýtliga floghavn, um treytin fyrri at leita eftir olju er, at fólk og útgerð skulu tann vegin. Vit kunnu ikki seta treytir, sum vit sjálvi ikki klára at halda.

Men í viðmerkingunum verður eisini sagt, at neyðugt verður við stórum útbyggingum, um olja ella gass verða funnin. — Er talan her kanska um nýggja floghavn á Glyvursnesi?

Um oljuvinnan verður savnað í Suðuroy, sum nakrir politikarar ætla, so er floghavnin á Glyvursnesi ein náttúrlig partur av heildini. Tað er í miðstaðarokinum, at flestu tænastuveitingarnar eru, og tí gevur tað ógna meining at kunna flýgva úr Suðuroynni

og vestur í Vágar, fyrri síðani at koyra í bili aftur til Havnar eftir tænastuveitingum. Tá er baði skjótari og lettari at sigla.

Um floghavn verður bygd á Glyvursnesi, er møguleiki fyrri at veita hana til oljuvinnuna í fyrstu syftu, og síðum til ferðafólkaflutning, tá oljuævintýrið einaferð er lúgt.

Hvat sigur vinnan?

Hesa seinastu tíðina hevur kjak tikið seg upp, um hvar í landinum, ein oljuhavn skal vera. Nakrir politikarar hava longu bjóða seg fram, til at arbeiða fyrri, at oll oljuvinnan verður savnað í Suðuroynni. Um nú eitt lóg-aruppskot verður samtykt, sum sigur, at oljuhavir bert mugu vera í Suðuroy, og lat okkum siga, at 10 risafeløg koma at leita eftir olju, verður so pláss fyrri øllum har? Og hvat hendir, um pláss ikki verður fyrri øllum, og løttingið hevur samtykt, at feløgini ikki mugu koma norður um Suðuroyarfjørð?

Ein annar áhugaverdur spurningur er eisini, hvat hendir, um løttingið fellir uppskotið, um at leggja oljuvinnuna í Suðuroy? Er Suðuroyggin so, fyrri allar tíðir, útilokað frá oljuvinnuni?

Tað einasta rætta í hesum samanhangi er, at vit í leit-ingarfassuni vísa oljufeløgum á tær havnirnar, sum vit hava. Síðani kunnu vit, um olja verður funnin, saman við oljufeløgnum velja best egnuðu havnirnar (tað kundi til dømis verið Suðuroy, Sund og Skálafjørðurin).

Fá arbeiðspláss
Tá talan hevur verið um, at oljuhavnirnar í leit-ingarfassuni skulu bjarga allari Suðuroynni, so trúgvi eg ikki, at hetta verður so. Einastu arbeiðsplássini, ið hetta fer at skapa, eru nakrir fáðir arbeiðstímar, við lossar-beiði.

Sambandsflokkurin hevur í skrivi til Suðuroyar Oljuvinnuráð boðað frá, at flokkurin einki hevur móti, at Suðuroyggin fær oljuhavnirnar, um feløgini ynskja at verða har. Men flokkurin heldur tað ikki vera rætt, at føroyskir politikarar longu nú skulu taka avgerðir hesum viðvíkjandi.

Føroyingar skulu vera við Vit mugu ikki spæla kortini so illa út, at vit als ikki fáa lut í eini møguligari oljuvinnu á føroyskum oki. Tí hevði verið rættast um landsoljufelag varð sett á stovn, eins og gjørt varð í Noreg, tá oljuvinnan har byrjaði. Á tann hátt kundu vit tryggja okkum møguleikan, fyrri luttøku í oljuvinnuni - um ikki nú, so seinni.

Heðin Mortensen
Løttingsmaður

Svar til Jens Paula í Dali, Kvívík

Tú hevur havt stórt gagn av at ganga í Skúla við Air. Tað frøir meg, og vil eg ynskja tær góða eyðnu við próvnum. Síðan skrivar tú, at eg kundi roynt at farið í Handilsskúla og síðani til Air fyrri at siggja munin, men tað er ikki neyðugt, tí at eg trúgvi tær. Her til skal sigast, at eg eri ikki ímóti nokrum skúla, men mangangdini at plaserá skúlar og annað líknandi úttan um myndugleikarnar á staðnum og síðani koma aftur og siga, at teir sova í tímanum og eru sum bleytar dýnur at sláa í.

Tá ið eg visti á Air til røktarheim, varð tosað um at gevast við ALV skúlanum við Air, men Heðin Zachariassen vegna Hvalvíks kommunu kom og bjóðaði grundøki í teirra kommunu, og so var tað málið loyst.

Eg snakkji ikki um bygningarnar við Air soleiðis. Tað sýnist, at tit skilja Airnar út frá tí, tit úttu har.

Hósvíkar kommunu hevur eitt ídnaðarøki beint niðan fyrri har, ið eg vísi á til sjómansskúlar, Vaktar og Bjargingar Tænastuna ella hvør tað skal verða. Eg bjóði matrikul hjá Hósvíkar kommunu út, og ikki tað hjá landsstýrinum.

Jens Pauli, tú ert væl komin at koma til Hósvíkar at tosa við meg. Eg fari eisini at geva tær eitt tilbøð, eins og tú gavst mær, sum eg takki tær fyrri. Tú kundi kanska fylgt við mínum arbeiði, har eingin er at hjálpa mær, men aðrir hógir myndugleikar arbeiða í móti mær. Tað verður ikki eg, sum stongi nakran skúla, tað verða teir myndugleikarnir, sum komu dragsandi norður henda vegin, tað sum eingin vildi hava í aðrari kommunu. Tá stóðu Sjómansskúlar í vanda fyrri sínari útbygving her á klettum.

Skúlamál hevur Signar á Brúnni til málsøki, so tað

er hansara leiklutur at niðurleggja skúlar ella upprætta skúlar. Eg vil bara hava loyvini til skúlaranar og ein og hvønn stovn, eins og kravið er til ein og hvønn borgara í kommununi skal verða í ordan.

P. S. Tað næsta verður møguliga, at tú bjóðar ALV skúlanum vælkommum til Kvívíkar kommunu.

Hví ikki tað?
Jógvan Mørkøre,
Hósvík

Sanggudstænasta í Havnar Kirkju

Í annaðkvöld klokkan 20 verður sanggudstænasta í Havnar Kirkju.

Tað er Kristiliga Sangkórið, sum fer at syngja norðurlendskan sangir og

onkran enskan sangin við. Kórleiðari hjá Kristiliga Sangkórinum er Hanus Joensen, og verður tað Sonja Klein, prestur, fer at prædika.